

Dues de la fila dos

Una cosa que diferencia els nombres dels números és que els nombres —uns quants— tenen femení —és a dir, una forma diferent per al femení— i els números, en canvi, són tots invariables. Efectivament, com se sap, els adjectius numerals un, dos i cent (en la forma del plural) tenen les formes del femení una, dues i centes: una noia, dues camises, tres-centes pessetes. Però quan aquests mateixos numerals són usats no per a designar una quantitat —un nombre— sinó una persona o una cosa segons l'ordre que ocupen dins una sèrie, una mateixa forma serveix per al masculí i per al femení; la fila número u, la pàgina número dos, la casa número vint-i-dos, la plana número tres-cents, o bé, simplement, en alguns casos, la fila u, la pàgina dos. (Notem, a més, que en aquests casos, en lloc de un s'usa la forma u.)

Sobre aquest punt mereix de destacar-se especialment el cas de dos que, tal com hem indicat, quan designa un nombre té la forma del femení dues. Deixant de banda el fet que ha estat i és, encara, molt usual, en la llengua col·loquial, la forma «dugues», que no es considera admissible, actualment té lloc un fenomen molt més greu, i és que, a causa de la influència del castellà, en què «dos» és sempre invariable, molts han prescindit de la forma del femení i diuen dos en tota ocasió: «dos noies», «dos-centes pessetes», «dinem a les dos». Això sí que, naturalment, és inadmissible del tot. Però, sens dubte com a reacció a aquesta tendència, o amb la preocupació de no incórrer-hi, s'esdevé algunes vegades que hom recorre també a la forma del femení dues quan es tracta d'indicar ordre i es digui, aleshores, indègudament, «la fila dues», «la línia dues» o «la pàgina dues-centes». Tal com hem assenyalat, els numerals, quan indiquen ordre —col·locats, aleshores, després del nom, si no és que aquest hi figura sobreentès— són tots invariables. Per tant, sense vacil·lar, cal dir dues butaques de la fila dos o bé Tres butaques de la fila u i dues de la dos.

ALBERT JANE